

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Specifika závodního plavání dětí školního věku

Autor práce: Pavlína Černá

Obor studia: Pedagogika volného času

Posudek vypracoval: Doc. Daniel Heider, Ph.D.

Datum: 8. 5. 2016

Bakalářská práce Pavlína Černé se věnuje volnočasové aktivitě, kterou je závodní plavání u dětí školního věku. Práce je rozdělena na dvě hlavní části, na část teoretickou a dotazníkovou. V teoretické části bakalářka nejdříve představuje plavání jako obecný fenomén z hlediska zdravotního a společenského. V ní se také věnuje stručné charakterizaci čtyř známých plaveckých stylů. V druhé části kol. Černá prezentuje specifické aspekty sensomotoriky u dětí předškolního věku, a mladšího a staršího věku školního. V třetí se zaměřuje na strukturu plaveckého tréninku u různých věkových kategorií školního věku, a možnostem sportovní přípravy v rámci základních sportovních škol v ČR, které, jak správně poznamenává, výrazně usnadňuje jinak velice obtížnou kombinaci školy a sportu. Ve čtvrté části autorka rozšiřuje svou pozornost na aspekty psychosociální spojené se závodním plaváním, jimiž jsou také rizika různých fyzických a psychických onemocnění. V páté výzkumné části, na vzorku 83 respondentů (37 rodičů a 46 trenérů), autorka hledá odpovědi na devět otázek, jejichž společným jmenovatelem je následující hlavní otázka či konjunkce otázek (str. 36): „Má vysoká četnost plaveckých tréninků u dětí školního věku vliv na jejich fyzický rozvoj, na sociální situaci v rámci vztahů s vrstevníky a jejich zdravotní stav?“. Kromě toho, v této výzkumné části bakalářka předkládá výtah třicetiminutových rozhovorů s trenéry i rodiči dětí. V rámci této pod-části výše zmíněnou „konjunktivně“ formulovanou otázku rozvedla a konkretizovala.

Práce je napsána a strukturována jasně. Její celková kompozice je systematická. Vyznění práce, jak se dá očekávat, je jednoznačné: Plavání je představeno jako velice vhodná volnočasová aktivita pro děti školního, a to dokonce na úrovni závodní či vrcholové. Práci považujeme za komplexní pojednání, v tom smyslu, že upozorňuje na některá možná rizika z častého „pobytu“ ve vodě, které si člověk bez vlastní zkušenosti ani neuvědomí. Proto práce, do určité míry, může sloužit jako vodítko pro trenéry, kteří se věnují dětem školního věku. Její „holistický“ charakter je patrný také v zohlednění psychosociální roviny, kterou je dobrá „plavecká parta“, a empatický trenér. Jakkoli celá řada definic a „závěrů“ je však značně triviálních (kdo pochybuje o tom, že plavání a sport obecně je smysluplnou volnočasovou aktivitou?), se lze dozvědět několik nečekaných tezí, jako např. že při stylu prsa se vydává nejvíce energie (str. 20); obecně se totiž má za to, že energeticky nejnáročnější je motýlek, pak kroul.

Autorka ve svém dotazníku oslovila rodiče i trenéry. Z dotazníku a úvodu k tomuto dotazníku však není zřejmé, zda někteří rodiče nejsou zároveň i trenéry. Bez ohledu na tuto nejasnost by mě zajímalo, co si o této identitě rodiče a trenéra v jedné osobě autorka ve vztahu k základním otázkám, jež si v práci klade, myslí. Z odpovědí respondentů bylo patrné, že trenéři jsou často „přísnější“. Nemůže se např. tato identifikace těchto dvou rolí v jedné osobě promítnout do příliš „trenérského“ přístupu rodiče ke svému dítěti?

Často se říká, že plavání je ideální „kompenzační sport“ (což autorka potvrzuje), který je nejvhodnější pro celkovou rehabilitaci organismu (viz kapitola 1.1. Zdravotní systém). Kromě toho se také říká, že plavání je

Teologická
fakulta
Faculty
of Theology

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

také nejvíce „perspektivní“ sport, totiž, že ho lze pěstovat až do skutečně vysokého věku. Má i samotné plavání samo nějaký svůj „kompenzační sport“? Anebo pro kompenzaci podle autorky stačí to, když se tři hlavní plavecké styly, pomineme-li poněkud nepřístupný, tedy obtížný, styl motýlek, pravidelně střídají?

V práci nacházím následující nejasnost: Na str. 17 autorka říká, že v období staršího školního věku vzniká velká možnost přetížení organismu, “protože v tomto věku je potřeba pohybu vysoká a je podřízen myšlenkovým vazbám“. Co tím autorka myslí? Vedlejší věta není jasná.

Jinak práci, vzhledem k výše uvedeným kvalitám, musím ohodnotit známkou „1“.

Doc. Daniel Heider, Ph.D.